

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Ameryka. — Anglia. — Francya. — Niemce. — Szwecya. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 23. maja. Gmina miasta Kołomyi poświęciła na pamiątkę zaślubienia Jego c. k. Apostolskiej Mości naszego najtłaskawszego Cesarza z Kołomyjskiej miejskiej kasy następujące składki na dobroczynne zamiary, mianowicie: a) Sto (100) reńskich m. k. na założenie szpitalu; b) Piętnaście (15) i dziesięć (10) reńskich m. k. na wsparcie dla chorych: Rozalii Hirtler i Ołeny Nachorniak; c) Sto dwadzieścia pięć (125) reńskich m. k. dla rozdania pomiędzy ubogich miejscowych.

Rząd krajowy uznając ten chwalebny dowód patriotycznego sposobu myślenia, ma sobie za powinność podać go niniejszem do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

Ze Lwowa. Dnia 10. czerwca 1854 o godzinie 10. przed południem odbędzie się 23cie publiczne losowanie listów zastawnych w sali radnej gal. stan. Towarzystwa kredytowego w gmachu im. Ossolińskich. — Suma do losowania przeznaczona wynosi 85.000 zlr.

(Administracyjno-sądowa organizacja Galicji itd. — Ciąg dalszy. Ob. N. 107—128. Gaz. Lwows.)

Obwód Tarnowski.

Trybunał I. instancji: obwodowy sąd w Tarnowie, urzędowa siedziba okręgów: 1. Dębica, 6.0 przestrzeń, 23.521 mieszk., gm.: Dębica (miasto), Braciejowa, Grabiny, Miłonirz i Dąbrówka, Kawęczyn, Motyczna góra, Nagawczyzna, Pustynia, Kędzierz i Kozłów, Sepnica i Słustowa, Stasiówka, Stobierna, Straszecin, Wola wielka sławna i Zawierzbie, Zawada, Bobrowa i Wola, Brzeźnica i Wola, Paszczyzna i Kochanówka, Gawrzyłowa, Korzeniów, Latoszyn, Mała, Brzezówka, Lubzina, Niedźwiada, Łopuchowa, Nagoszyn, Okonin, Ostrów Wojtarski, Podgrodzie i Grabówka, Mieciszów, Pustków, Wola pustkowska, Skrzyszów, Gumńska Fox, Wolica, Żyraków i Wola.

2. Tuchów, 4.4 przestrzeń, 23.671 mieszkańców, gm.: Tuchów (miasto), Brzozowa, Lubaszowa, Meszna i Garbek, Uniszowa, Wola lubecka, Budyn, Zwiernik, Zabledza, Białuszowa, Burzyn, Chojnik, Golanka, Dzwonowa, Gromnik, Dąbrówka, Siedliska, Karwodrza, Kielanowice, Kowalowy, Łowczów, Lubcza, Meszna szlachecka, Piotrkowice z Lipiem i Liszanami, Joniny, Ryglie, Zalasowa.

3. Żabno, 5.2 przestrzeń, 24 888 miesz., gmin.: Żabno (miasteczko) i Przedmieście, Zakirchale, Konary, Kobierzyn, Laskówka i Chorazec, Partya i Łęg, Bobrowniki małe i Dobezyce, Bobrowniki wielkie i Jurków, Siedlec, Łęka, Bolesław, Kanna, Pawłów i Strojców, Swiebodzin i Koziarówka, Czyzów, Bugaj, Pasieka, Tanie, Błonie i Brzeźnica, Adamirz, Dąbrówka, Gorzyce, Ilkowice, Budno i Sannoka, Łukowa, Biskupice, Zawierzbie, Boruszowa, Hubenice, Kozłów, Kuzie, Podlipie, Samocice i Łęka, Strojców, Głów, Niedomice, Paweżów, Goruszów, Janikowice, Otfinów, Pierzyce, Sikorzyce, Oleśno, Ówików, Nieciecza, Odporyszów, Podlesie, Siejadza, Fiuk, Bieniaszowice, Gręboszów, Gręboszowska wola, Karsy, Lubieźko, Poluszyce, Siedliszowice, Uście jezuickie, Lisia góra, Smigno, Wielopole, Borek, Bobrek i Bucze, Kliz, Pilcza, Zalipie, Żeliców, Żelichowska wola.

4. Kolbuszów, 9.2 przestrzeń, 25.046 mieszk., gm.: Kolbuszów (miasteczko), Kolbuszowa dolna, Kolbuszowa górna, Machewiec, Nowawieś, Poręba, Ruda i Dymarka, Siedlanka, Świrczów, Zarębki, Bukowiec, Dubas, Hadykówka, Ostrów, Cmolas, Leszcze, Boreczek, Brzezówka, Domatkowska wola, Zapole, Hucisko, Poręby, Kamionka, Ruda, Huta, Niwiska, Osieka, Wola i Sadzikierz, Przedbierz, Przyłęk i Hucina, Białybór, Bliźnia, Łuze i Ruda, Dobrynin, Bzemięń, Rzochów (miasteczko), Trześń, Tuszymia, Jagodnik, Kosowy, Trzęsówka, Ostrów, Cierpisz, Czarna, Domatków, Zdziary.

5. Dąbrowa, 6.6 przestrzeń, 25 423 mieszk., gm.: Dąbrowa (miasteczko) i Podkościele, Breń, Podberęze i Swarzów, Dąbrówka, Smegorzów, Brnik, Delastowice, Laskówka, Odmęt, Skrzyńka, Woj-

cina, Bagienica, Kozubów i Oleśnica, Niczajna, Ruda i Zazamcze, Zdziany i Kaczówka, Grady, Gradzka, Wulka i Bór, Gruszów, Lubasz, Brzezówka, Łęka żabiecka, Lipiny, Luszowice, Smyków wielki, Kupienin, Malce, Mędrzechów, Mędrzechówka wielka, Smyków mały, Radwan, Radgoszcz, Borki i Członów, Łęka, Maniów, Swidrówka, Szczucin, Zabrze, Załuże, Szarwark, Dąbrowica, Suchy grunt, Wola szczucińska, Żelazówka.

6. Ropczyce, 5.3 przestrzeń, 25.981 mieszk., gm.: Ropczyce (miasto), Grodnie i Gryfów, Chechli, Pietrzejowa, Bystrzyca górna i dolna, Borek mały, Broniszów, Brzeziny, Borek wielki, Brzyzna, Góra ropczycka, Zagorzyce, Łączki kucharskie, Glinnik, Szkodna, Noekowa, Pstrągowa, Wiercany, Wiśniowa, Gnojnica, Iwierzyce, Kozodrza i Borek, Witkowiec, Budzisz, Nawsie, Koniec, Przegocin, Sośnica, Wielopole (miasteczko).

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Wiedeń, 3. czerwca. Podróż JJ. MM. Cesarstwa jest już teraz głośnym tryumfem radości i uwielbienia, a historia dni tych będzie najlepszym dowodem dla świata, że wzniósł i serdeczne uczucia okazane ze strony mieszkańców Wiednia w pamiętnych dniach kwietniowych ożywiają również i całą ludność wszystkich krajów koronnych.

JJ. MM. Cesarstwo udają się w podróż najprzód do Morawii a potem do Czech. Obydwa te kraje przeszedłszy wspólnie od dawnych już czasów jednakowe koleje losów, odznaczały się też zawsze i w najkrytyczniejszych nawet epokach patriotyzmem, poświęceniem się i wiernością do tronu. W Morawii objął J. c. k. Apost. Mość najwyższe Swe rządy, a to dla teraźniejszości Austrii tak ważne przypomnienie przyczyni się ze wszech miar do uprzyjemnienia tańszego pobytu. Odliczywszy chwilowe zawichrzenia, które nigdy długo nietrwały, odznaczała się również i ludność czeska poszanowaniem dawnych, dobrych zwyczajów, miłością ojczyzny i przychylnością do tronu. Niezlomna siła obydwóch tych krajów przyczyniła się też z woli Opatrzności Bożej bardzo znacznie do odwrócenia ciężkich klęsk od Austrii i do jej ocalenia.

Teraz zaś, kiedy Monarchya austryacka wzmogła się dzięki usiłowaniu dostojnego Jej Władcy, którego imię zasłynęło już w całej Europie — do niezaznanej potąd jeszcze siły i potęgi, garnie się wszystek lud austryacki z podwójną gorliwością około swego Monarchy, widząc w dzielnym ręku Jego szczęśliwą przyszłość dla siebie.

Te więc uczucia miłości i wierności składane w dowód szczerzego uwielbienia dostojnej Towarzyszki życia J. c. k. Apost. Mości są wyraźnym dowodem, że w szczęściu swego Monarchy znajduje lud oraz i swoje własne uszczęśliwienie. (L. k. a.)

Wiedeń, 3. czerwca. Według doniesienia telegraficznego z Bielska z d. 1. czerwca przybył Jego cesarzew. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Karol Ludwik dnia poprzedzającego o god. 7^{1/2} wieczór do Cieszyna i tam przenocował. Dnia 1. czerwca o god. 7^{1/2} udał się w dalszą podróż do Bielska, dokąd przybył w najlepszym zdrowiu o god. 10. przedpołud. i niezatrzymawszy się dalej pojechał. Wszędzie witały Jego cesarzew. Mość duchowieństwo, władze cywilne i wojskowe i ludność z uszanowaniem i radością. — Prezydent krajowy Szląska miał zaszczyt odprowadzić Jego cesarzewiczkowską Mość aż do granicy kraju, gdzie pan Namiestnik Galicji oczekiwał najdostojniejszego Arcyksięcia. (W. Z.)

(Program przybycia JJ. MM. Cesarstwa do Pragi.)

Praga, 29. maja. Prezydium c. k. namiestnictwa wydało następujące obwieszczenie:

„Według pewnych wiadomości odjadą Jego c. k. Apost. Mość i Jej Mość Cesarzowa dnia 1. czerwca z Wiednia do Berna, zabawią tam przez dzień 2. czerwca, a dnia 3go staną w Pradze. Na granicy kraju w Bömisch-Trübau, będą Ich ces. Moście z uszanowaniem przyjęci przez pana Namiestnika i pana komendanta korpusu i ztamtąd odprowadzeni do Pragi. Na placach stacyi kolei żelaznej będą Ich ces. Moście powitani przez c. k. urzędników, gminy i korporacye przyległych okręgów, jednak bez przemowy według potwierdzonego już programu. W dworcu kolei żelaznej w Pradze nie będą Ich ces. Moście przyjmować hołdu, i tylko kompania c. k. wojska będzie tam rozstawiona. Za wyjazdem z dworca kolei żelaznej, pozwolono Prazkiemu burmistrzowi i reprezentacyi miasta złożyć Ich ces. Mościom hołd imieniem miasta Pragi. Ich ces. Moście udadzą się w pojeździe przez świetnie ustrojone ulice do c. k. nadwornego

burgu i będą najlaskawiej przyjmować przedłożone przez większe korporacje adresy powitania i poezye. — Do cesarskiego pobocznego powozu przyłącza się nadworne powozy cesarskiej świty. W salach burgu zgromadzą się z najwyższego rozkazu panowie tajni radcy, szambelanowie, stolnicy, następnie inni panowie z szlachty, wyższe duchowieństwo, c. k. jeneralitycy, oficerowie sztabowi, tudzież wezwani do tego wyżsi urzędnicy cywilni i korporacje, i za przybyciem złożą Ich ces. Mościom uszanowanie. — W wieczór po przyjeździe Ich ces. Mości będzie wyprawiona na dziedzińcu c. k. burgu przez ohywateli śród gorejących pochodni wielka kantata. — Będą wydane osobne obwieszczenia względem dnia i godziny mających się odbywać podczas pobytu Ich ces. Mości audyencyi i recepcyi. Względem trwałości pobytu Ich ces. Mości nie oznajmiono dotychczas żadnego postanowienia, jednak zdaje się, że odjazd przed pięciu dniami nie nastąpi.

Ameryka.

(Ameryka przychyliła się do neutralności.)

Moniteur pisze: Rząd Stanów zjednoczonych Ameryki północnej odpowiedział dnia 28. kwietnia na oznajmienie francuskiego posła względem oświadczenia dwóch wielkich europejskich mocarstw nadmorskich w sprawie neutralnej bandery podczas teraźniejszej wojny. Pan L. Marcy wyraża w tej odpowiedzi w imieniu prezydenta Unii życzenie, ażeby przyjęte przez Francję i Anglię zasady zostały nadal prawidłem dla postępowania wszystkich cywilizowanych narodów. Sekretarz stanu oświadcza następnie, że jego rząd postanowił ściśle przestrzegać i również starać się o przestrzeganie obowiązków neutralności. Przypomina, że ustawy krajowe zabraniają ściśle każdemu obywatelowi amerykańskiemu, równie jak każdemu przebywającemu w okręgu Unii, uzbrajać korsarskie okręta i werbować ludzi dla uczestniczenia w obcej wojnie. Pan Marcy dodaje, iż nienależy się obawiać przekroczenia tych ustaw; jednakże jeźliby rząd Unii ujrzał się zawiedzionym w tej nadziei, tedy prezydent zrobi użytek z poruczonej mu władzy i zmusi do poważania ustawy.

Anglia.

(Sprawy w izbach. — Wiadomości bieżące.)

Londyn, 31. maja. Na wczorajszym posiedzeniu *izby wyższej* przemawiali lord *Brougham* i lord *Campbell* znowu bardzo gorliwie za utworzeniem urzędu tak zwanego instygatora państwa. Bil względem komunikacji na kolejach żelaznych i kanałach przeszedł w komitecie. Dwa bile względem floty odczytano po raz trzeci, również bil względem procedury prawa cywilnego (*common law*). Przeciw klauzuli wniosku do ustawy, upowazniającej sędziego do uwolnienia świadków od przysięgi, wniósł lord *St. Leonards* poprawkę, którą jednak odrzucono większością 41 głosów przeciw 31.

W *izbie niższej* nie odbyło się posiedzenie dla niedostatecznej liczby członków.

Familia królewska powróciła wczoraj wieczór z wyspy *Wight* do stolicy. — Młody król Portugalii, który dnia 28. b. m. miał wyjechać z *Lizbony*, oczekiwany pojutrze w *Southampton*. Za zbliżeniem się okrętów wiozących króla, uwiadomi o tem królowę depesza telegraficzna, tymczasem uda się jutro dwóch urzędników dworu do *Southampton* dla powitania dostojnego gościa. Hrabia *Lavrado* z członkami ambasady wyjadą także jutro do *Southampton*. (*Zeit.*)

Francya.

(Dyskusya ciała prawodawczego nad budżetem.)

Paryż, 29. maja. Ciało prawodawcze rozpoczęło dziś dyskusję nad budżetem na rok 1855. W ogóle niedoznał projekt rządowy żadnej opozycji, a mowcy, którzy występowali z pojedynczymi zarzutami, przychylni są rządowi. Tak oponował p. *Belmontel* przeciw subwencji dla teatrów, z której administracja zły robi użytek, zachęcając tylko wymyślną literaturę. Młodzież traci w teatrach tradycje rodziny i prawości a słucha natomiast rzeczy niemożliwych. Oświadczył, że jest przekonany, iż wskazanie złego jest dostatecznym, by to złe uchylić. Pan *Devinc* pochwalił sposób, w jaki rząd robi użytek z dochodów kraju; kraj też pokładając w rządzie nieograniczone zaufanie, ofiarował na żądanie 250 milionów podwójną sumę, a gdyby nie to, że się obawiano wojny, byłoby państwo daleko znaczniejsze sumy otrzymało do dyspozycji. Budżet ministerstwa stanu obejmujący także subwencję dla teatrów, tudzież budżet ministerstwa spraw wewnętrznych przyjęto bez odmiany. — W dyskusyi nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych zrobiono tylko uwagę względem płacy dowódców gwardyi narodowej departamentu *Sekwany*, którato płaca zawarta jest w budżecie, chociaż według zdania niektórych członków miasto *Paryż* powinno wypłacać te pensye. Jeden z deputowanych ganił, że cała Francya ponosić musi koszta miejskiej policyi w *Lugdunie*, podczas gdy miasto *Paryż*, którego policya rocznie 7 do 8 milionów kosztuje, z własnej kasy te koszta ponosi. Następujące z kolei budżety wojny, marynarki i sprawiedliwości, przyjęto również bez odmiany. Budżet ministerstwa spraw zagranicznych wywołał niektóre uwagi nad ofiarami, jakie kraj niepotrzebnie ponosi dla *Algieryi*; te zarzuty zbijał jednak jenerał *Dumas*, wliczając korzyści jakie już dotychczas przyniosła kolonizacya *Algieryi*, zkąd w ostatniej drożyznie przysłano do *Francyi* milion hektolitrów zboża a teraz dostarcza *Algierya* armii w *Oryency* 100 milionów kil. siana. Po tej krótkiej dyskusyi przyjęto także budżet ministerstwa spraw zagranicznych bez odmiany. (*W. Z.*)

(Korpus posiłkowy Beja Tunetańskiego.)

Paryż, 30. maja. *Monitor* pisze: „Na mocy układów między francuskim ambasadorem i JE. hrabia *Raffo*, ministrem *Beja* z *Tunetu*, postanowił rząd tunetański wysłać korpus posiłkowy do *Konstantynopola*. Korpus ten będzie się składać z czterech pułków piechoty po 3 bataliony, a każdy batalion z 800 ludzi, ogółem więc prawie z 10.000 i dwóch zupełnie uzbrojonych bateryi. Dowództwo poruczono jenerałowi *Rezydowi*, który w roku zeszłym był we *Francyi* z misją *Beja*. (*A. B. W. Z.*)

Niemce.

(Stawienie siły zbrojnej przeciw ruchom niepokojącym. — Protestacya Arcybiskupa Badańskiego.)

Mannheim, 26. maja. Pierwszy batalion i szwadron dragonów, które od kilku dni miały rozkaz być w pogotowiu do marszu, otrzymały wczoraj ostre ładunki i wyruszyły popołudniu między drugą a trzecią godziną. Piechota odjechała koleją żelazną do *Heidelbergu*, kawalerya udała się gościńcem na miejsce. (*Litografowana gazeta Badańska* donosi: Ten oddział wojska przeznaczony jest częścią do *Mosbach*, częścią do *Wertheim*, któreto miasto zapewne otrzyma stałą załogę).

W *Fryburg* aresztowano kapelana *Kästle* a innego kapelana pozwano przed sąd, ażeby zdał sprawę z niektórych ustępów z swego kazania.

Najprzewielebniejszy arcybiskup *Fryburga* podał do wielkksiążęcego ministerjum następującą protestacyę: Niżej podpisany został przez wielkksiążęcego urzędnika pana *Senger* dnia wczorajszego według jego oświadczenia na mocy najwyższego upowaznienia pociągnięty do indagacyi. Niżej podpisany czuje się w swoim sumieniu obowiązany zaprotestować najuroczyściej przeciw temu aktowi, gdyż się trzyma zasady, że w sprawach kościelnych ustawy świeckie nie mają mocy obowiązującej, że w niniejszym wypadku idzie o rozporządzenie kościelne, do których według prawa kanonicznego jest upowaznionym, i w których tylko Ojca świętego uznaje sędzią. Kodexowi karnemu nie może niżej podpisany w tym wypadku być podległym, w swoim urzędzie bowiem jako arcybiskup, o ile idzie o sprawy kościelne, nie jest poddanym. Postępowanie niżej podpisanego może tylko według ustaw kościelnych być sądzone, przeciwne bowiem zdanie miałyby ten skutek, izby zniewolony być musiał szanować także ustawy i rozporządzenia rządowe, które naruszają dogmę, obrządek i karność katolickiego kościoła, a nawet znoszą całą wiarę katolicką. Kwestye, czyli niżej podpisany działał w zakresie swej kompetencyi, nie mogą w żaden sposób rozstrzygać trybunały badańskie, w tym względzie przysłuży według ustawy zasadniczej kościoła katolickiego, która w wielkiem księstwie również świeccie powinna być zachowana, jak każda inna konstytucya, tylko stolicy apostolskiej, jako memu jednemu sędziemu na tym świecie. Obalenie tej zasady byłoby równe zniszczeniem kościoła katolickiego. Jeźli przeto najwyższy Rząd spowodowanym się widzi wnieść przeciw niżej podpisanemu podobne grawamina, tedy ta sprawa tylko między najwyższym Rządem a Ojcem świętym w drodze dyplomatycznej może być traktowana i załatwiona. Przy tem oświadczeniu, które ma zaszczyt z najgłębszym uszanowaniem przedłożyć wysokiemu ministerjum państwa, obstarwać będzie niżej podpisany stale i niezachwianie, i z ufnością oczekiwać będzie wszystkiego, co go może spotkać.

Fryburg, 20. maja 1854.

(Podp.) † *Hermann.*

Po zaszczyt tymczasem aresztacyi arcybiskupa nie przyjęło ministerjum tej protestacyi. (*Abbl. W. Z.*)

Szwecya.

(JJ. Mości królestwo zwiedzają eskadre. — Doniesienia z *Sweaborgu*.)

Sztokholm, 24. maja. Dzisiaj o dziewiątej godzinie przed południem udali się Ich Mość Król i Królowa, Następca tronu, Małżonka Następcy tronu i księżniczka *Eugenia* na koronnym paropływie „*Kare*“ do szwedzko-norweskij eskadry pod *Rotholmen*. Po świetnem przyjęciu i zwiedzeniu dokładnie wszystkiego, powrócili tu znowu po północy.

Liniowy okręt „*Poltawa*“ o 84 działach, pod dowództwem kapitana pierwszej klasy *Karjakin*, wywiesił dnia 18 kwietnia w zatoce *Sweaborg* banderę i rozwinął żagle; okręt ten jest zaopatrzony na sześć miesięcy amunicyą i innym materiałem; załoga wynosi 712 ludzi. W tej samej zatoce wywiesił także kontradmirał *Knążew* dnia 21. kwietnia swą banderę na liniowym okręcie „*Rossia*“.

Rosya.

(Wiadomości z-nad *Dunaju*.)

19. kwietnia *Turecy* w liczbie 15.000 ludzi, wyszli z *Kalafatu* i stanęli obozem koło wsi *Byjleszti*.

Po otrzymaniu wiadomości, że przodowy oddział jazdy zajął wieś *Radowan*, wysłany został do tego punktu, celem dowiedzenia się należycie o sile nieprzyjaciela, dowódzca dońskiego nr. 38 pułku, pułkownik *Żeltonoszkina*, z trzema i pół secinami dowodzonego przezeń pułku i półtora seciną dońskiego nr. 42 pułku pułkownika *Ulijanowa*.

O trzy wiorsty od *Radowanu* kozacy odparli łańcuch przodowy baszi-buzuków, lecz dla wzmocnienia tych ostatnich pospieszyło siedm szwadronów regularnej jazdy tureckiej. Wówczas pułkownik *Żeltonoszkina* uderzył z boku na jazdę nieprzyjacielską i zmusił ją do cofnięcia się ku *Radowan*.

Podobnyż los spotkał oddział jazdy tureckiej, do 700 ludzi wynoszący, który zajmował wieś Kuzgun (koło Rassewaty, na prawym brzegu Dunaju).

Wysłany z oddziału generał-adjutanta Lüdersa dowódca dońskiego nr. 22 pułku, podpułkownik Wałujew, z dwoma secinami dowodzonego przezeń pułku, odparł nieprzyjaciela ku Bazardzikowi.

Podług zebranych szczegółów, Turcy w obu tych rozprawach ponieśli dość znaczne straty.

Na innych punktach wzdłuż Dunaju do 29. kwietnia nie zaszło nic ważnego. (Gaz. Warsz.)

Księstwa Naddunajskie.

(Wiadomości z nad Dunaju w Lloydzie.)

— Z widowni boju nad Dunajem nadeszły do Wiednia dnia 1. czerwca doniesienia tej treści, że potąd nie zaszły żadne ważniejsze wypadki wojenne. Łącznie do 29. maja nie słyhać o tem, iżby Rosyanie mieli pod Sylistryą zdobyć znaczne jakie korzyści. Ciągłe wezbranie wód Dunaju tamuje po części operacje ich wojenne. Stan zdrowia załogi tureckiej jest pomyślny; żywności i amunicji podostatkiem, a sama twierdza dobrze obronna. O artylerji tureckiej wspominają sami nawet Rosyanie z pochwałą, która im też przy obleganiu fortecy stawia największe przeszkody, tak że tylko z wielkim trudem i tylko nocną porą mogą około min i baterji pracować.

Generał Liprandi fortyfikuje *Slatine*; każe sypać baterje, szanice i stawia przyczółek mostu. Nad Alutą od Turnul aż do granicy austriackiej ustawiono kozaków; między wielką i małą Wołoszczyzną przerwano wszelkie komunikacje. (W. Ll.)

(Wiadomości bieżące z Turcji w Lloydzie.)

Wiedeń, 1. czerwca. Z Widdynu piszą z 25. maja, że z małej Wołoszczyzny powróciły dwa bataliony redyfów, z kąd udają się do Szumli. Jeden z adjutantów Omera Baszy wracający z Szumli przywiózł wiadomość, że marszałek St. Arnaud i lord Raglan przeglądali w Szumli wojska tureckie i oddali im wszelką pochwałę. Rosyanie nie zrobili pod Sylistryą wielkich postępów, a o łatwym i prędkim zdobyciu tej twierdzy i mowy być nie może. Do głównej kwatery w Szumli nadesłano wiadomość o stanowczym zwycięstwie Szamyl-Beja nad Rosyanami.

Z **Konstantynopola** donoszą z 22go maja o przybyciu kilku okrętów neutralnych ze zbożem, które nieco potaniało. — Funt mięsa wołowego w Gallipoli dla wojsk posiłkowych kosztuje do 48 kr. m. k. Za drugą dostawą kosztować już będzie zapewne na miejscu około 54 kr. — Gubernatora z Arta powołano do Konstantynopola, bowiem nie umiał czy niechciał zapobiedz skutecznie okrucieństwu, jakich się na mieszkańcach chrześcijańskich dopuszczono, i nie ukarał sprawców zbrodni. — Prace około oszańcowania obozu w *Bulgarii* są już po większej części ukończone. Linia oszańcowana wynosi wzdłuż do siedm mil (angielskich). Fortyfikacje składają się z rowu siedm stóp głębokiego, spodem 6 a górą 13 stóp szerokiego; oprócz tego znajdują się okopy i dobrze ustawione baterje. (W. Ll.)

Turcja.

(Narady z Omer Baszą. — Doniesienia z morza Czarnego.)

Konstantynopol, 22. maja. Dnia 17. b. m. odbyła się w Warnie wielka rada wojenna między Omer Baszą, tureckimi ministrami wojny i marynarki, marszałkiem St. Arnaud i Lordem Raglan tudzież admirałami Hamelin, Dundas i Boxer. Powzięto uchwałę że marszałek Saint Arnaud obejmie naczelne dowództwo nad połączonymi wojskami. (Według późniejszych wiadomości narady odbywały się w Szumli).

Dziś przybyli, według doniesienia dziennika „Oss. Triest“ marszałek i inni komendanci i dygnitarze z Warny z powrotem do Konstantynopola; wkrótce spodziewają się z pewnością rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich. Połączone angielsko-francuskie eskadry zabrały nad wybrzeżem czerkieskim pod Eupatoria kilka okrętów; ztamtąd udały się do Kaffy, z kąd odpłynęły nie znalazłszy okrętów handlowych. Rosyanie dali do nich kilka razy ognia, z kąd poszła pogłoska o bombardowaniu Kaffy.

Generał Baraguay d' Hilliers odjechał dnia 20. b. m. i zabrał z sobą francuskich generałów Jussuf i Cassaignolles. (A. B. W. Z.)

(Wiadomości bieżące. — Wyprawa wojsk do Bułgarii. — Wojska ottomańskie w Azji. — Podatki. — Subskrypcje. — Odjazd Rosyjskich duchownych z Jeruzolimy.)

Konstantynopol, 24. maja. „Journal de Constantinople“ donosi:

Wojska angielskie znajdujące się w Konstantynopolu odpłynęły do Bułgarii; wojska francuskie udadzą się wkrótce za niemi; znaczną liczbę okrętów przeznaczono do tych transportów.

Z Trebizondy donosi ten sam dziennik pod dniem 8. b. m.: Wojska ottomańskie zajęły Uscerget o 8 do 10 mil od Szekvetil w głębi kraju; wojska mingreelskie zajęły Redut-Kale, którą-to twierdzę Rosyanie opuścili.

Flota turecka stoi obecnie pod Warną. — W Konstantynopolu założono francuski lazaret o 200 łózkach.

Na wezwanie rządu złożyli najznakomitsi urzędnicy w Bejrucie dość znaczne sumy na pokrycie kosztów wojennych; wyznawcy rozmaitych religii subskrybują u przynależnych przełożonych duchownych. Na miejsce zniesionego podatku pogłównego pobierają już 7 procentowy podatek gruntowy i 2½ procentowy podatek od kontraktów.

Podobne subskrypcje odbywają się także w Damaszku, gdzie z wielkimi oznakami radości obchodzono wiadomość o bombardowaniu Odessy. Inicyatywę w tym względzie dał konsul francuski.

Dnia 8. b. m. odjechał z tąd grecki konsul z urzędnikami konsulatu i dwoma Helenami. Wszyscy inni poddani greccy pozostali i deklarowali się Rajami.

Gazeta Tryestyńska donosi z Jeruzolimy z dnia 13. maja, że się tamtejszemu c. k. austriackiemu konsulowi, panu Pizzamano powiodło, uzyskać dla 18 rosyjskich zakonnic i dla jednego popa złożonego chorobą pozwolenie dalszego pobytu. Rosyjski archymandryta i ośmiu innych Rosyan opuścili Jeruzolimę i odpłynęli z Jaffy austriackim paropływem Lloyd'a do Europy. Katolicki patryarcha, Monsignor Valerga, znajduje się zawsze jeszcze w Jaffa. (Abbl. W. Z.)

(Pozyce wojsk posiłkowych francuskich. — Wiadomości bieżące.)

Wiedeń, 31. maja. Według dzienników paryskich pozyce, które zajmie armia francuska w Oryencie, są następujące: 1. Dywizya Adryanopol, która będzie stać obozem na równinie Omerda trzy ćwierci mili od miasta po prawej stronie Maricy; 2. dywizya Rodosto; 3. dywizya (książę Napoleon); 4. Gallipolis. Te pozyce będą zajmować po kolei późniejsze przesełki wojskowe w miarę jak je pierwsze cztery dywizyje opuszczają.

Według „Journ. de Constantinople“ przywiózł okręt „Retribution“ dnia 19. do Konstantynopola w zdobyczy rosyjski okręt pod banderą grecką na którym było 60 rosyjskich żołnierzy i wiele amunicji; drugi okręt z 200 rosyjskich żołnierzy, wojenną kasą rosyjską i zasobem amunicji zdobył jak słyhać, okręt „Highfler.“ Rosyanie zaś według doniesienia tego samego dziennika mieli przed swem odejściem wysadzić w powietrze twierdzę Ghelindzyk.

Generał Baraguay d' Hilliers odjechał dnia 20., a przybyli francuscy generałowie Jussuf i Cassaignolles.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Praga, 3. czerwca. (Dep. tel. J. Excel. p. Namiestnika Czech do J. Excel. p. ministra spraw wewn.) Ich ces. MM. przybyli dzisiaj o god. 4. min. 33. do Pragi i udali się z dworca kolei żelaznej przez uroczyscie ozdobione miasto wśród okrzyków radości ludu do burgu ces., gdzie Ich Mość Cesarstwo raczyli wysiąść o god. 5. min. 12. Jutro o god. 10. przed południem pojedą Ich Mość Cesarstwo do Ploszkowic, z kąd powrócą tego samego dnia wieczór.

Wiedeń, 4. czerwca. Lloyd pisze: Z widowiska wojny nad Dunajem nadeszły tu dzisiaj doniesienia sięgające po d. 1. czerwca. Książę Paszkiewicz znowu w Kalaraszu, a wojska jego stoją na dawnym stanowisku i nie stanowczego nie zaszło. — Pogłoska, jakoby Rosyanie mieli niebawem opuścić Księstwa Naddunajskie i cofnąć się za granice swoje, obiega we wszystkich okolicach z ust do ust. — Słyhać, że Rosyanie mają zamiar fortyfikować Jassy. Wszystkie wojska rosyjskie stojące obecnie w Bukareszcie otrzymały d. 24. maja rozkaz wyruszenia nad Dunaj. — Turcy koncentrują nad Alutą wojska swoje przeznaczone do zajęcia małej Wołoszczyzny; w innych miastach kraju pozostawiano tylko małe załogi.

Paryż, 3. czerwca. „Monitor“ donosi, że oddział floty połączonej zajął Redut-Kale i Poti i wysadził broń i amunicję na ład na wybrzeżu czerkieskim. Wczoraj wieczór stała 3 pre. renta 72,70.

(W. Z.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Przemyskim.)

Przemysł, 17. maja. Według doniesień handlowych podajemy ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża, jakie były w pierwszej połowie b. m. na targach w Przemyslu, Jarosławiu i Jaworowie: korzec pszenicy 10r.34k.—12r.—10r.19k.; żyta 9r.25k.—10r.—8r.48k.; jęczmienia 7r.58k.—8r.—6r.32k.; owsa 5r.8k.—5r.16k.—4r.56k. mon. konw.

(Ceny targowe w Tarnowie.)

Tarnów, 16. maja. Na naszych targach od 1. do 15. maja sprzedawano w przecięciu korzec pszenicy po 12r.11k.; żyta 10r.37k.; jęczmienia 8r.2k.; owsa 4r.39k.; grochu 12r.6k.; bobu 10r.16k.; ziemniaków 3r.38k.; — za cetnar siana płacono 45k.; okłotów 31k. mon. konw.

(Targ Otomuniecki na woły.)

Otomunie, 31. maja. Na dzisiejszym targu było 402 sztuk wołów, a mianowicie przypędzili: Mojzesz Reiter z Raussnitz 40 sztuk, Dawid Pflanzler z Pawełca 25, Jakob Kalheim z Wojsławie 50, Jenkiel Roth z Szandrowic 34, Schaja Bachner z Ptaszkowy 36, Elias Pinales z Hrebenny 30, Karol Wlach z Raussnitz 23, Jan Grzybczyk z Dombrowy 24, a w mniejszych partyach 140 sztuk.

Gatunek bydła był w przecięciu średni, a ceny za nadto wysokie, tak iż rzeźnicy mimo wyższej ceny mięsa ze stratą tylko zakupywali. Przeto też mimo dość znacznej konkurencji kupujących pozostało blisko 200 sztuk wołów niesprzedanych.

W drodze sprzedali, a mianowicie w Biale: Jakób Grossmann z Żurawna 154 sztuk, Samuel Kerbel z Żywca 50 sztuk, w Cieszynie N. N. 108 sztuk; w Boberku: Sam. Kriess z Żurawna 268, Mondzik z Mistka 141, Chaskel Brandstetter z Brzeska 74, M. Bernzweig z Żurawna 158 i Lipa Gold z Żurawna 100 sztuk. W Lipniku: Lazar Mossel z Dombrowy 99 i M. Lazar z Galicyi 36 sztuk. — Na targu Wiedeńskim było 2100 sztuk wołów, a za cetnar płacono 58—65 r. w. w.

Na przyszły tydzień ma nadejść 1500 sztuk wołów.

Kurs lwowski.

Dnia 6. czerwca.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski m. k.	6	14	6	18
Dukat cesarski " "	6	19	6	22
Półimperyal zł. rosyjski " "	10	50	10	54
Rubel srebrny rosyjski " "	2	6	2	7
Talar pruski " "	2	—	2	3
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	31	1	32
Galicyskie listy zastawne za 100 złr. " "	92	18	92	33

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 6. czerwca 1854.

	złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po m. k.	—	—
Przedano " " 100 po " "	92	36
Dawano " " za 100 " "	92	6
Zadano " " za 100 " "	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 3. czerwca.

w przecięciu

Obligacje długu państwa 5 ⁰ / ₀ za sto	86 86 1/8 1/4 3/8 1/2 5/8	86 3/4
detto z r. 1851 serya B. 5 ⁰ / ₀	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą 5 ⁰ / ₀	—	—
Obligacje długu państwa 4 1/2 ⁰ / ₀	76	76
detto ditto 4 ⁰ / ₀	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą 4 ⁰ / ₀	—	—
detto ditto ditto 3 ⁰ / ₀	—	—
detto ditto 2 1/2 ⁰ / ₀	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834 " "	—	—
detto ditto z r. 1839 " "	122 122 1/4 1/8 1/16	122 1/8
detto ditto z r. 1854 " "	91 1/4 3/16 1/8 1/16	91 1/8
Obl. wiedz. miejskiego banku 2 1/2 ⁰ / ₀	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5 ⁰ / ₀	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr. 5 ⁰ / ₀	—	—
detto krajów koron. 5 ⁰ / ₀	84 1/4	84 1/4
Akcyje bankowe 1215 1216	1215	1215
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 złr. 471 1/4	471 1/4	471 1/4
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 2140	2140	2140
Akcyje kolei żel. Głognickiej na 500 złr. —	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 złr. —	—	—
Akcyje kolei Budzińsko-Linko-Gmundzkiej na złr. 276	276	276
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. 546	546	546
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr. 611 1/4 612 1/2	612 1/2	612 1/2
Galicyski listy zastawne po 4 ⁰ / ₀ na 100 złr. —	—	—
Renty Como —	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 3. czerwca.

w przecięciu

Amsterdam za 100 holl. złotych 113	113 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur. 135 1/8 1/4 1/2	135 1/4 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl. 135	135 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont. —	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank. 99 3/4 100 100 1/4 l.	100 2 m.
Lipsk za 100 talarów —	2 m.
Liwna za 300 lire toskań. 131 1/2 l.	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl. 13.5 6 7 8 9 l.	13.7 2 m.
Lyon za 300 franków —	2 m.
Medyolan za 300 lire austr. 134 1/4 3/4 l.	134 1/2 2 m.
Marsylia za 300 franków —	2 m.
Paryż za 300 franków 158 1/4 1/2 3/4	158 1/2 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para —	T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para —	31 T. S.
Cesarskie dukaty —	40 Agio

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 6. czerwca.

Obligacje długu państwa 5⁰/₀ 86 7/8; 4 1/2⁰/₀ 77; 4⁰/₀ 69 1/8; 4⁰/₀ z r. 1850 —; wylosowane 3⁰/₀ —; 2 1/2⁰/₀ —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 122 1/2. Wied.

miejsko bank. — Akcyje bank. 1232. Akcyje kolei pótn. 2145. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie 275. Dunajskiej żeglugi parowej 568. Lloyd 621 1/8. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akcyje nizszo-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. — Augsburg 134 1/8 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 134 l. 2. m. Hamburg 99 l. 2. m. Liwna 130 1/2 p. 2. m. Londyn 13 4. l. 3 m. Medyolan 133 3/4 Marsylia — l. Paryż 157 5/8 l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5⁰/₀ lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Pożyczka z roku 1854 9 1/2⁰/₁₆ Oblig. indemn. —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. czerwca.

Hr. Starzeński Michał, z Olejowa. — PP. Blumenburg Emilia, małżonka generał-majora, z Wiednia. — Nowosielski Ludwik, ze Zborzec. — Chojecki Zyg., ze Stanisławowa. — Zulański Jędrzej, c. k. radca kameralny, z Czerniowic. — Borkowski Włodz., z Lubienca.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. czerwca.

Ks. Woronzoff Michał, ces. rosyjski generał, do Krakowa. — Hr. Dzieduszycki Jan, do Stryja.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. i 6. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 9 7	+ 9°	+ 10°	zachodni,	pochmurno
2 god. pop.	27 9 8	+ 10°	+ 9°	"	"
10 god. wie.	27 9 8	+ 8°	"	"	"
6 god. zran.	27 9	+ 9°	+ 12°	zachodni,	pochmurno
2 god. pop.	27 9 8	+ 12°	+ 9°	"	"
10 god. wie.	27 9 8	+ 10°	"	cicho	pogoda

TEATR.

Dziś dnia 7. czerwca 1854

„M u l a t“

Dramat ze śpiewami w 3 aktach z francuskiego pp. Melesville i Roger de Beauvoir.

Osoby:

Pan de Boulogne	JP. Linkowski.
Baron Tourvel jego syn	JP. Wilkoszewski.
Kawaler St. Georges	JP. Kaliciński.
Pan de la Morliere)	JP. Szturm
Margrabia de Langeac)	jego przyjaciele
Platon, jego sługa	JP. Woźniakowski.
Julian poczmistrz	JP. Wistocki.
Pani de Presle, młoda wdowa	JP. Hennig.
Tanszетка, żona Juliana	JP. Aszperger.
Urzędnik	JP. Krzyżanowska.
Józef, domownik pana de Boulogne	JP. Ulrych.
Ramirez, strzelec	JP. Urbański.
Lokaj)	JP. Lauvernay.
Służąca)	JP. Baczyński.
Notaryusz	JP. Gołębiowska.
Chłopiec w oberży	JP. Eker.
Stajenny	JP. Włodarski.
	JP. Mikulski.

Strzelcy — Kawalerowie — Słudzy sądowi.

KRONIKA.

(Olbrym Jakób Rauwa.)

Gazeta Warszawska z d. 2. czerwca pisze: Obowiązek gazetarski być ciekawym i ciekawość ogółu zaspokajac zmusił nas odwiedzić olbryma Rauwa, fińlandczyka, rodem z miasta Abo. Co tedy może kogo zastanowić ze szczegółów dotyczących się tego olbryma, podajemy: Wzrost 3 arszyny i 2 werszki (czyli stóp 7 cali 9 i kilka linii), ręce i stopy prawdziwie olbrymięgo wymiaru, szczególnie ręce, — każda zajmuje płaszczyznę przeszło półtora ćwierci kwadratowej; stopy słoniowego prawie kształtu i wielkości i na gruncie też, po którym tu niegdyś słonie stapały, olbrym ten leniwo przechadza się. Głowa odpowiednio duża, zwężona przy skroniach, twarz długa, szczególnie broda, bez żadnego wyrazu, albo raczej z wyrazem nieprzypominającym bardzo rozumnej istoty człowieka; nos mały, wymowa ciężka i powolna. Trudno z nim w ogóle dogadać się, bo prócz po fińsku, zaledwie kilkanaście wyrazów rosyjskich i niemieckich rozumie i powtórzyć może. Ma lat 33; od półtora roku dopiero namówiono go do tego próżniaczego rzemiosła. Do 20go roku był zwyczajnego wzrostu i rodzeństwa jego reszta, trudniąc się rolnictwem, jak i sam olbrym dzisiejszy, przed obraniem zawodu olbryma są zwyczajnej zupełnie wysokości. Muskularność mało bardzo w nim rozwinięta, w braku naturalnie fizycznego odpowiedniego do organizacji zatrudnienia. Plecy i piersi stosunkowo wąskie; wazy 11 pudów (czyli 440 funtów), mniej więc trochę jak zwyczajny, nawet średni wół, a jeszcze mniej od wołu użyteczny, chociaż zaprzeczyc nie można, że ciekawy. Najsluszniejsi zwyczajnie u nas mężczyźni są o całą głowę od niego niżsi. Nie mogliśmy przy najszczerszej chęci zawiązać z nim konwersacji, choćby dla tej jedynej przyczyny, że ten żywił prawdziwie ludzki mało odpowiada

jego pojęciom. Umie czytać i pisać a chętnie rozrywki tej nie używa, nawe ciężarów dla osobliwości przed widzami nie podnosi, chociaż to experiment byłby bardzo w sferze jego przeznaczeń i powołania. Mówią, że 20 pudów (800 funtów) na obie ręce dźwignąć może; nie widzieliśmy tej próby. Brak ruchu nie podnieca w Jakubie Rauwa ani wielkiego apetytu ani jakichbądź namiętności — gniewu radości itd. Dla uniknięcia wzroku bezpłatnego widza wraca do domu o 11tej wieczorem a do budki swej przychodzi o 3ciej rano. Gdyby fińlandzkie grunta uprawiał, spowszedniałby może wzrost jego, ręka i noga, dla pospolitego rozmiaru ludzi, ale życie olbryma stałoby się przynajmniej tyle użyteczne co najdrobniejszego boskiego stworzenia, jak mrówki i pszczoły — i kawałek chleba ciężko zapracowany lepiejby mu smakował. Dziś trzymając w ustach cygaro jakny szpilki, niema humoru, niema apetytu, niema wymowy, niema popędów ani szlachetnych ani nieszlachetnych, słowem niema nic, prócz 7 stóp, 9 cali i kilku linii długości, które pokrywać trzeba 11 łokciami sukna na surdut i spodnie i narażać się na ten rodzaj spojżenia braci ludzi, jakiego oni używają oglądając słonia, nosorożca — nie mówimy jednak — lwa, tygrysa, lamparta, bo tu natura nie w upokorzeniu bynajmniej, ale w swej potędze i srogości człowiekowi się przedstawia.

— Dnia 1go czerwca zastrzelił się jakiś oficer pruski w loży wielkiej opery w Paryżu. Zaprosił wprzód kilku przyjaciół na przedstawienie, przystąpił do operze aż do końca piątego aktu, a potem nagle odjął sobie życie. Bliższych szczegółów w tej mierze jeszcze nie wiemy.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 23. Rozmaitości.